

Magdalena Gumkowska

"Památky a Příroda", r. 16 (1991) : [recenzja]

Ochrona Zabytków 46/4 (183), 375-379

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Památky a Příroda. Wyd. Ministerstvo Kultury Republiky Czech
i Český Ústav Ochrany Přírody na zlecenie Ministerstva Šrodoviska
Naturalneho Republiky Czech w wydawnictwie „Environs”.
Ukazuje się 10 razy w roku. Rocznik 16 (1991)**

Zeszyt 1, stron 64, ilustracje

ARTYKULY

K. Kibic, *Památkové ztráty v našich historických městech po roce 1945* (Straty w sferze zabytków w naszych miastach historycznych po roku 1945), s. 1-13, il. 28. Artykuł przedstawia sytuację zabytków na ziemiach czeskich po 1945 r., zniszczenia wojenne i dalszą degradację obiektów na skutek działalności administracyjnej i polityki ochrony zabytków. Liczne przykłady na szerszym tle historycznym.

B. Klima, *Archeologický výzkum znojenské rotundy* (Badania archeologiczne rotundy w Znojmie), s. 14-21, il. 11. Prezentacja wyników badań archeologicznych prowadzonych w jednym z najznakomitszych obiektów romańskich — w rotundzie św. Katarzyny w Znojmie. Rys. historyczny *castrum munitissimum*.

L. Jirásko, P. Břicháček, *Nové poznatky k vývoji pozdně románské architektury v oblasti horního Podyjí* (Nowe doświadczenia na temat rozwoju późnoromańskiej architektury na obszarze górnego biegu Dyji), s. 22-24, il. 3. Prezentacja nie publikowanych dotąd wyników badań nad rozbudową kościoła św. Oldrzych (św. Ulryka) w Nowych Sadech i kościoła św. Jana Chrzciciela w Desznie, obiektów usytuowanych na pograniczu czesko-morawsko-austriackim.

TECHNOLOGIA, KONSERWACJA, RESTAURACJA

N. Bažantová, *Restaurování pontifikálních střeviců pražského biskupa Menharta* (Restauracja

pontyfikalnych trzewików biskupa praskiego Menharta), s. 25-27, il. 5. Szczegółowa prezentacja prac restauratorskich przy trzewikach biskupa Menharta wykonanych ze skóry oraz jedwabiu i ozdobionych jedwabnym haftem z niemi złotymi i srebrnymi. Trzewiki pochodzą z wczesnego średniowiecza. Wykorzystanie źródeł szwedzkich przy pracach rekonstrukcyjnych.

—jupů—, *Jubileum našeho časopisu* (Jubileusz naszego czasopisma), s. 28-29, il. 1. Artykuł okolicznościowy z okazji 50-lecia wydawnictwa „Zprávy památkové péče”, które na przestrzeni lat niejednokrotnie zmieniało nazwę, by od 1992 r. ponownie powrócić do swych historycznych korzeni.

BIBLIOGRAFIA

Deutscher Kunstverlag 1990/91, s. 30-31, il. 2. Informacja o tytułach wydawnictwa *Deutscher Kunstverlag*.

KSIAŻKI

R. Klos, *Umgebendhäuser Berlin (DDR)*, s. 31-32. Recenzja monografii Karla Bernerta dotyczącej budownictwa ludowego, charakterystycznego dla Łużyczan i północnych Czech.

Streszczenia w języku francuskim, s. 32.

Zeszyt 2, stron 64, ilustracje

TECHNOLOGIA, KONSERWACJA, RESTAURACJA

J. Müller, *K restaurování oltáře s reliéfem Klanění tři králů ze Zvíkova* (O restauracji ołtarza ze Zwikowa z reliefem przedstawiającym Pokłon Trzech Króli), s. 65-76,

il. 11. Prezentacja prac konserwatorskich przy ołtarzu na zamku Zwikow. Analiza historyczna pod kątem znaczenia obiektu w kulturze Czech południowych. Przedstawienie koncepcji działań konserwatorskich.

J. Sedlák, *Problémy poznání a památkové péče o meziválečnou moderní architekturu v České republice* (Problemy poznania i ochrony zabytków międzywojennej architektury modernistycznej w Republice Czech), s. 77-80. Artykuł jest rozszerzoną wersją referatu wygłoszonego na pierwszej międzynarodowej konferencji DOCOMOMO (International Workingparty for Documentation and Conservation of Buildings, Sites and Neighbourhoods of the modern Movement) w Eindhoven w dniach 12-15 kwietnia 1990 r. Rys historyczny czeskiej architektury modernistycznej.

MATERIAŁY

P. Kroupa, *Stavební vývoji kostela sv. Petra a Pavla v obci Horka (Přišimasy), okr. Kolin* (Rozwój budowlany kościoła św. św. Piotra i Pawła w gminie Horka (Prziszimasy, powiat Kolin), s. 81-82, il. 4. Prezentacja kolejnych przekształceń budowlanych kościoła. Analiza wprowadzanych zmian od romańszczyzny po barok

J. Reiter, *Poznatky z rekonstrukce kamenných částí kaple sv. Ludmily v areálu baziliky sv. Jiří na Pražském hradě* (Uwagi na temat rekonstrukcji kamiennych fragmentów kaplicy św. Ludmiły na terenie bazyliki św. Jerzego na praskim zamku), s. 82-84, il. 7. Framgenty kamienne w kaplicy św. Ludmiły re-

konstruowane były w ostatnim stuleciu trzykrotnie. Przedstawienie kolejnych działań i ich znaczenia dla stanu obiektu.

J. Roháček, *Nekolik poznámek k publikování středověkých a novověkých napsů* (Kilka uwag na temat odczytywania napisów średnio-wiecznych i późniejszych), s. 85-86. Artykuł przedstawia problemy odczytywania napisów na zabytkach w szerszym kontekście historycznym i filologicznym. Problemy datowania, proveniencji dzieła, pochodzenia autorów lub autora czy osoby związanej z obiektem, a także kwestie technik piśmiennictwa.

J. Příbilová, *Veduta Klementina na fresce v kostele sv. Klimenta v areálu Klementina na Sterém Městě pražském* (Weduta Klementinum na fresku z kościoła św. Klemensa na terenie Klementinum na Starym Mieście w Pradze), s. 87-90, il. 7. Rys historyczny zespołu Klementinum z okresu, w którym był on przedstawiony na weducie, tj. 1714-1715. Problemy urbanistyczne, wskazanie na nieścisłości pojawiające się we fresku. Zespół Klementinum jest jednym z najwybitniejszych zabytków na terenie Pragi u wylotu mostu Karola po stronie Starego Miasta.

J. Nováček, *Činnost Stálé komise Ministerstva Kultury České republiky pro hodnocení kulturních památek v roce 1990* (Działalność Stałej Komisji Ministerstwa Kultury Republiki Czech ds. klasyfikacji zabytków kultury w 1990 r.), s. 91-95, il. 9. Prezentacja działalności komisji w odniesieniu do zabytków ruchomych i nieruchomych. Zalecenia wpisu do rejestru i wyłączenia z rejestru.

Z ZAGRANICY

— mat —, ICOMOS Information 1989/2, s. 96. Prezentacja biuletynu ICOMOS Information.

Zeszyt 3, stron 64, ilustracje

ARTYKUŁY

J. Belis, V. Šlajch, *Dějiny varhan cisterciáckeno kláštera Zlata*

Koruna (Dzieje organów z cysterckiego klasztoru Zlata Koruna), s. 129-135, il. 8. Szczegółowy opis historyczny instrumentu znajdującego się w klasztorze Zlata Koruna (rok założenia 1263). Organy zostały zakupione przez opata Walentyna Augusta Schönbecka w 1611 r., a montaż przeprowadził Tomasz Growisch z Czeskiego Krumłowa.

J. Čada, D. Doubek, *Varhany klášterního kostela ve Žďáře nad Sázavou* (Organy kościoła klasztornego w Zdziarze nad Sazawą), s. 136-138, il. 3. Rys historyczny instrumentu oraz prezentacja jego aktualnego stanu; zachowanie wielu oryginalnych elementów.

M. Kelsall, *Krajiny imaginace. Anglický park v první polovině 18. století* (Krajobrazy imaginacji. Park angielski w pierwszej połowie XVIII w.), s. 139-152, il. 21. Artykuł jest rozszerzoną wersją wykładu wygłoszonego przez Malcolma Kelsalla z University of Wales w Pradze i Ołomuńcu. Estetyka i historia. Koncepcja i realizacja parku angielskiego na szeorkim tle europejskim (Clermont, Stowe, Stourhead, willa w Chiswick).

T. Edel, J. Škabrada, Z. Syrová, *Strop jizby domu čp. 33 v Kunějově okres Jindřichův Hradec*, (Strop izby domu nr 33 w Kuniejowie powiat Jindřichów Hradec), s. 153-156, il. 7. Analiza konstrukcji stropu z dymnikiem. Analiza porównawcza budownictwa wiejskiego i miejskiego.

Z ZAGRANICY

J. Sedlák, *Mezinárodní konference o dokumentaci a ochraně památek moderní architektury* (Międzynarodowa konferencja na temat dokumentacji i ochrony zabytków współczesnej architektury), s. 157-159, il. 2. Sprawozdanie z konferencji DOCOMOMO w Eindhoven.

T. D., *Společnost přátel starožitnosti* (Towarzystwo Przyjaciół Starożytności), ss. 159-160. Rys historyczny Tow. Starożytników założonego w 1888 r. Aktualna działalność.

Streszczenia w języku angielskim i niemieckim, s. 160.

Zeszyt 4, stron 64, ilustracje

ARTYKUŁY

Y. Janková, *Technická památka jako důležitý prvek při tvorbě moderního interiéru města. Vagonka Tatra-Smichov* (Zabytek techniki jako ważny element w tworzeniu współczesnego wizerunku miasta. Fabryka wagonów Tatra-Smichow), s. 193-197, il. 7. Problemy wykorzystania funkcjonujących do dnia dzisiejszego zabytków techniki. Zagospodarowanie i zmiana funkcji — liczne przykłady europejskie (Gdańsk — spichlerze nad Motławą, dworzec d'Orsay w Paryżu, fabryki w Norymberdze).

J. Petřů, *O kontinuitě památkového záměru Renesanční radnice v Kyjově a její adaptace* (O kontynuacji projektu renesansowego ratusza w Kyjowie i o jego adaptacji), s. 198-202, il. 8. Rys historyczny obiektu z XVI w. Prezentacja kolejnych działań konserwatorskich w latach: 1947, 1958-1961, 1969 i 1975. Przywrócenie obiektowi pierwotnej funkcji przy jednoczesnym zachowaniu walorów zabytkowych.

K. Křížová, *Josef Schütz (1774-1851) — zapomenutý kreslíř a památkář* (Josef Schütz (1774-1851) — zapomniany rysownik i starożytnik), s. 203-208, il. 10. Artykuł o mało znanym dotąd rysowniku, uczniu praskiej Akademii. Dzieło Schütza stanowi bardzo ciekawy materiał ikonograficzny z epoki (wnętrza domów zamożnych rodzin, salon artystyczny).

TECHNOLOGIA, KONSERWACJA, RESTAURACJA

M. Suchomel, *K recipročité kompozic jelinkovských svatofloriánských a svatovavřineckých soch* (W kwestii wspólnych cech rzeźb św. Floriana i św. Wawrzyńca wykonanych przez Josefa Jelinka), s. 209-213, il. 15. Uzupełnienie do rozważań zawartych w artykule te-

goż autora z *Památky a Příroda* 1990 nr 10 pt. *W kwestii jelinkowskiej proveniencji kamiennych rzeźb na zamku w Hrubej Skale.*

Z ZAGRANICY

L. Szabo, *Rekonstrukce a třídimenzionální simulace chrámu w Cluny* (Rekonstrukcja i trójwymiarowa symulacja Katedry w Cluny), s. 213-216, il. 4. Zachodnioniemiecka firma zaprezentowała na targach w Monachium nową metodę prezentacji i symulacji rekonstrukcji obiektów zabytkowych. Przykładem tej swoistej i zarazem przewrotnej — zdaniem autora wypowiedzi — metody była monumentalna bazylika w Cluny zniszczona w czasie Rewolucji Francuskiej.

J. Bukovský, *Centre Bourse w Marseille s odkrytou archeologickou zónou starověké Massilie* (Centre Bourse w Marsylii z odsłoniętym stanowiskiem archeologicznym starożytnej Massali), s. 216-220, il. 10. Rys historyczny starożytnej Massali. Strefa archeologiczna — *jardin archeologique*, jego udostępnienie i ekspozycja dla turystów.

SPRAWOZDANIA

K. Boludek, J. Švestal, *Celostátní seminář o Karlštejnu I. a II.* (Ogólnokrajowe seminarium o Karlszteinie), s. 221. Pierwsze seminarium odbyło się w roku 1990 i poświęcone było historii zamku, aktualnemu stanowi obiektu i perspektywom. Dotyczyło też zniszczeń zabytku, prac konserwatorskich i naprawczych. Seminarium kolejne w 1991 r. podjęło temat prezentacji obiektu.

J. Kašpar, *Seminář o cestovním ruchu v Drážďanech* (Seminarium o turystyce w Dreźnie), s. 221. Tematem seminarium była „Przyroda, środowisko naturalne i ruch turystyczny w regionach zagrożonych”.

J. Kašpar, *Cestovní ruch a kultura* (Ruch turystyczny a kultura), s. 222. Sprawozdanie z konferencji w Lozannie (15-18 października 1989 r.) zorganizowanej przez Szwajcarskie Forum Międzynarodowego

dowego Ruchu Turystycznego.

INFORMACJE

J. Šramek, *Druhé setkání Společnosti ASMOSIA* (Drugie spotkanie Towarzystwa ASMOSIA), s. 223-224. Sprawozdanie ze spotkania Towarzystwa ASMOSIA (Association for Study of Marble and Other Stone in Antiquity). Głównym tematem spotkania były problemy wydobywania i obróbki kamienia od czasów starożytnych po średniowiecze i metody określania pochodzenia złóż, zwłaszcza marmurów niezwykle zbliżonych kolorystycznie i makroskopijnie.

V. N., *Ustavena Komise pro restaurování a konzervaci při Ministerstvu kultury České republiky* (Komisja ds. Restauracji i Konserwacji przy Ministerstwie Kultury Republiki Czech), s. 224. Informacja o celach i zadaniach Komisji.

M. Šíroky, *Informace o ustavení Komise konzervátorů, restaurátorů a historiků při Státním ústředním archívu v Praze* (Informacja o utworzeniu Komisji Konserwatorów i Restauratorów przy Państwowym Centralnym Archiwum w Pradze), s. 224. Informacja o zadaniach Komisji.

Zeszyt 5, stron 64, ilustracje
ARTYKUŁY

Z. Kukánová, *Zlaté buly v archívech České republiky* (Złote bulle w archiwach Republiki Czech), s. 257-267, il. 21. Wyniki badań stratygraficznych, jakim poddano wszystkie obiekty w archiwach czeskich. Rys historyczny pieczęci począwszy od złotej bulli czeskiego króla Przemysła Ottokara I z 1224 r., poprzez bulle Karola IV. Prezentacja wyników badań na szerokim tle europejskim.

J. Muk, O. Novosadová, *K významu archivního bádání pro hodnocení památky na příkladu univěrsitního dvora v Praze Michli* (W kwestii znaczenia badań archiwalnych przy ocenie zabytku na przykładzie dziedzica uniwersyteckiego w Pradze Michli), s. 268-

270, il. 1. Znaczenie badań archiwalnych w pracach naukowo-konserwatorskich. Interpretacja materiałów archiwalnych i zwrot w dotychczasowych ocenach obiektu datowanego na średniowiecze, podczas gdy powstał on nie wcześniej niż w 1622 r.

L. Machytka, *Vznik a vývoj sbírky obrazů státního hradu Šternberka na Moravě* (Powstanie i rozwój kolekcji obrazów w zamku Sztternberk na Morawach), s. 271-273. Dzieje tworzenia kolekcji przez ród Lichtensteinów. Pierwsze eksponaty związane z wystrojem wnętrz zamkowych pojawiły się już w 1898 r.

J. Vybíral, *Průmyslová architektura v Krnově* (Architektura przemysłowa w Krnowie), s. 275-279, il. 5. Architektura przemysłowa w Krnowie w I poł. XIX w. związana jest z fabrykami tekstylnymi. Rys historyczny i związki z tradycją europejską. W 1870 r. było w Krnowie 7 fabryk, a w roku 1929 już 57 zakładów.

V. Gírsa, *Český Krumlov — rekonstrukce domu čp. 89, Vnitřní město — blok 23* (Czeski Krumlov — rekonstrukcja domu nr 89, Miasto Wewnętrzne — blok 23), s. 280-283, il. 7. Prezentacja poszczególnych etapów rekonstrukcji domu. Znaczenie wykorzystania w pracach źródeł ikonograficznych.

SPRAWOZDANIA

J. Šarboch, *Zkušenosti z Velké Británie* (Doświadczenia z Wielkiej Brytanii), s. 284-285, il. 1. Sprawozdanie z czesko-angielskiego seminarium, które odbyło się w Pradze, pt. *Modernizacja, rekonstrukcja i badania obiektów budowlanych na podstawie doświadczeń specjalistów angielskich*. Problemy urbanistyczne i zachowanie historycznych centrów miejskich. Omówienie wystąpień J. Cambella, S. L. Bonda, D. Owena. Prezentacja wybranych przykładów — kościoła w Torbryan koło Devon, katedry w Exeter.

RECENZJE

Z. Rasl, *Hutnické nemovité památky v monografii o slovenském železářství* (Zabytki hutnictwa w monografii o słowackiej metalurgii), s. 285-286, il. 3. Omówienie książki *Topografia hutnictwa na Słowacji w XIX w.*, kiedy to Słowacja pokrywała niemal całe zapotrzebowanie w tej dziedzinie na terenie cesarstwa austro-węgierskiego.

P. Mašek, *Zámecké knihovny* (Zamkowe biblioteki), s. 287, il. 2. Prezentacja biblioteki zamkowej w Petrowicach koło Sedlczan. Rys historyczny i zasoby.

Zeszyt 6, stron 64, ilustracje

ARTYKUŁY

D. Líbal, *Historická sídla i architektonické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, dominantní zjev evropské výtvarné kultury* (Siedziby historyczne i zabytki architektury w Czechach, na Morawach i na Śląsku jako dominujące zjawiska w europejskiej kulturze artystycznej), s. 321-329, il. 10. Rys historyczny urbanistyki na terenie Czech i rozwoju architektury na przykładzie jednej z najbardziej rozwiniętych aglomeracji miejskich doby romańskiej — Pragi. Związki z architekturą europejską (np. zamek w Roudnicy — jedyny w Europie Środkowej przykład donżonu proweniencji francuskiej). Artykuł prezentuje dzieje architektury wybranych regionów na szerokim tle historycznym.

J. Petrů, *Poznámka k pojmu památky* (Uwaga na temat pojęcia „zabytek”), s. 330. Rozważania na temat zakresu semantycznego pojęcia zabytek, a także ochrony nazw historycznych zabytków.

J. Švestal, *Gotická a barokní proměna románského kostela sv. Bartoloměje v Kondraci u Vlašimi* (Gotycka i barokowa przebudowa kościoła romańskiego św. Bartłomieja w Kondraci koło Właszimia), s. 321-346, il. 27. Omówienie ko-

lejnych przekształceń architektonicznych, jakim poddawany był kościół św. Bartłomieja na szerokim tle porównawczym architektury romańskiej.

KSIĄŻKI

— jpů —, *Giotto — Magnus Magister*, s. 347-348, il. 2. Omówienie książki *Giotto* wydanej w 1989, znanej także polskim czytelnikom (wyd. Arkady).

— av —, *K historii technických a dopraných památek* (Z dziejów zabytków techniki i zabytków komunikacji), s. 348, il. 1. Omówienie książki J. Kubca i J. Podzimka *Svět vodních cest* (Świat dróg wodnych).

— jpů —, *Nový typ památkářské publikace* (Nowy typ publikacji zabytkoznawczej), s. 348-349, il. 1. Ocena publikacji *Významné památky okresu Žďár nad Sazavou* (Znaczące zabytki powiatu Zdziar nad Sazawą).

SPRAWOZDANIA

M. Martincová, *Možnosti a meze využívání památkově chráněných objektů zpřístupněných veřejnosti* (Możliwości i granice wykorzystania obiektów zabytkowych znajdujących się pod ochroną, a udostępnionych zwiedzającym), s. 350, il. 2. Ukonstytuowanie się komisji, której zadaniem jest określanie możliwości wykorzystywania obiektów zabytkowych dla celów użytkowych.

BIBLIOGRAFIA

— chr —, *Výběr ze zahraničních časopisů* (Wybór z czasopism zagranicznych), s. 351. Omówienie specjalistycznego czasopiśmiennictwa zabytkoznawczego.

Streszczenia w języku francuskim, s. 351.

Zeszyt 7, stron 64, ilustracje

ARTYKUŁY

J. Petrů, *Pojetí a význam památkového areálu v barokní době* (Po-

jęcie i znaczenie przestrzeni zabytkowej w okresie baroku), s. 386-394, il. 9. Analiza historyczna i estetyczna na tle epoki w szerokim kontekście historycznym. Interdyscyplinarny aspekt estetyki barokowej.

R. Zrůbek, *Památky Wettenglů z Neyenperka* (Zabytki rodu Wettenglów z Neyenperku), s. 395-402, il. 8, streszcz. w języku francuskim. Ród wywodzący się ze Szwajcarii, osiadły na Chebsku w Rychnowie, położył wielkie zasługi w dziedzinie kultury. Przedstawienie nowych materiałów archiwalnych dotyczących rodu i kościoła Najświętszej Trójcy w Rychnowie, zamku oraz fary Marii Panny w Rychnowie.

J. Sommer, *Lod' kostela sv. Václava na Zderaze v Praze II* (Nawa kościoła św. Wacława na Zderazie w Pradze II), s. 403-407, il. 7, streszcz. w języku francuskim. Obiekt znajduje się na praskim Nowym Mieście i był przedmiotem licznych prac z racji swego romańskiego rodowodu i związku z zamczkiem znanym jako jedna z praskich siedzib Karola IV. Głównym powodem, dla którego powstało powyższe studium są wyniki badań przeprowadzonych przy pracach remontowych i regulacji ulic około roku 1900 oraz prace wykopaliskowe z 1925 r. rzucające nowe światło na dzieje obiektu.

P. Mašek, *Zámecké knihovny* (Biblioteki zamkowe), s. 408-409, il. 2. Prezentacja biblioteki na zamku Pacow. Dzieje zbioru i zasoby.

JUBILEUSZE

— jpů —, *Osobnost a dílo Jaromíra Pečírky* (Postać i dzieło Jaromíra Pečírki), s. 409-410, il. 1. Artykuł okolicznościowy z okazji 100 rocznicy urodzin wybitnego historyka sztuki.

RECENZJE

T. Durdík, *Castellologica Boemica*, s. 410-411. Omówienie pracy zbiorowej zawierającej studia

o charakterze ogólnym, a także artykuły poświęcone konkretnym obiektom. Prezentacja zamków Houska, Sobiesław, Kitomierzyce, Raimund, Frunsztejn, Stary Hersztein, Bitow, Lelekowice, twierdza Libczewes, Bolice i niewielkie umocnienie Baranska Skała nad Białą.

K. Kibic, *Nová publikace o díle M. D. Pöppelmana* (Nowa publikacja o dziele M. D. Pöppelmana), s. 411-412, il. 12. Omówienie publikacji niemieckiej wydanej w 1989 r.

J. Sedlák, *Památkova péče a ochrana přírody v Jihomoravském kraji* (Ochrona zabytków i przyrody w województwie południowo-morawskim), s. 416. Artykuł okolicznościowy z okazji 30 rocznicy działalności Wojewódzkiego Ośrodka Ochrony Zabytków i Przyrody w Brnie.

Zeszyt 8, stron 64, ilustracje

ARTYKUŁY

V. Nejedlý, *K dějinám památkové péče na Moravě — sedmdesátá léta 19. století až počátek 20. století* (Z dziejów ochrony zabytków na Morawach — lata siedemdziesiąte XIX w. do początków XX w.), s. 449-469, il. 14. Artykuł historyczny poświęcony zabytkoznawstwu na Morawach. Związki z wiedeńską szkołą historii sztuki. Problemy architektury i miast historycznych na tle aktywności Centralnej Komisji Konserwatorskiej w Wiedniu.

J. Bukovský, *Kartuziánská architektura v Čechách a na Moravě. I* (Architektura kartuzjańska w Czechach i na Morawach. Cz. 1.), s. 470-477, il. 16. Artykuł przedstawia problemy architektury zgromadzenia kartuzjańskiego na szerokim tle europejskim. Na terenie Czech zakon pojawił się w poł. XIV w. i w szczytowym okresie można odnotować istnienie 150 wspólnot.

Streszczenia w języku francuskim, s. 479.

Zeszyt 9, stron 64, ilustracje

ARTYKUŁY

J. Petrů, *Soupisy památek a státní seznamy památek* (Spisy zabytków i państwowe rejestry zabytków), s. 513-519, il. 2. Problemy ewidencji zabytków w aspekcie historycznym. Autor prezentuje aktywność Centralnej Komisji działającej dla całej monarchii austro-węgierskiej, a także prace Akademii Nauk.

J. Bukovský, *Kartuziánská architektura v Čechách a na Moravě. Část 2. Kartouzy založené paňovnickým rodem Lucemburků na Smíchově a v Králově Poli* (Architektura kartuzjańska w Czechach i na Morawach. Część 2. Kartuzje założone przez dynastię luksemburską na Smichowie i Kralowie Poli), s. 520-534, il. 19. Streszcz. w języku francuskim. Analiza porównawcza na tle europejskim, także polskie przykłady z Gdańska. Uwagę koncentruje autor na kwestiach związanych z architekturą poszczególnych obiektów. Rozbudowane przypisy.

Z ZAGRANICY

J. Vondra, *Památková péče ve vybraných západoevropských zemích* (Ochrona zabytków w wybranych krajach Europy Zachodniej), s. 535-544, il. 12. Omówienie działalności na terenie Austrii, RFN, Francji i Wielkiej Brytanii. Artykuł o charakterze przekrojowym.

Zeszyt 10, stron 64, ilustracje

ARTYKUŁY

P. Kroupa, *K ikonografickým proměnám české architektury a architektonické plastiky 13. a 14. století* (W kwestii ikonograficznych przemian czeskiej architektury i rzeźby architektonicznej XIII i XIV w.), s. 577-583, il. 6. Autor podnosi w artykule znaczenie źródeł ikonograficznych w badaniach nad architekturą i rzeźbą architektoniczną. Przykłady — Wysoki Ujezd koło Nowotworzic, Praga — klasztor św. Agnieszki, Dubany —

kościół św. św. Piotra i Pawła, Karlsztejn — kaplica św. Krzyża.

J. Bukovský, *Kartuziánská architektura v Čechách a na Moravě. Část 3. Ostatní českomoravské kartouzy a výzkum kartouzů na Slovensku. Kartuziánske komunity dnes a expozice venované kartuziánskému řádu* (Architektura kartuzjańska w Czechach i na Morawach. Część 3. Ostatnie czeskomorawskie kartuzje i badania nad kartuzjami na Słowacji. Zgromadzenia kartuzjańskie w dniu dzisiejszym i ekspozycje poświęcone zakonowi kartuzów), s. 584-599, il. 25. Prezentacja obiektów w Dolanach i Waldicach; na Słowacji autor prezentuje przede wszystkim Czerwony Klasztor.

H. Rokyta, *Max Dvořák a jeho škola v Českých zemích* (Maks Dworzak i jego szkoła na ziemiach czeskich), s. 600-603, il. 2. Omówienie działalności Maksza Dworzaka i jego wpływu na kształtowanie się estetyki dziewiętnastowiecznej i dwudziestowiecznej. Związek z Centralną Komisją w Wiedniu.

MATERIAŁY

J. Klenovský, *Židovské památky Moravy a Slezska* (Zabytki żydowskie Moraw i Śląska), s. 603-605, il. 4. Rys historyczny ze wskazaniem centrum aktywności Żydów na terenie Moraw i Śląska. Główny ośrodek w Mikulowie. Znaczenie rozwoju przemysłu i wraz z nim aktywność rodzin Rotschildów i Guttmana w Ostrawie, Löw-Beera w Switawce i Brnie, braci Klein w Sobotinie, Kuffnera w Brzeclawiu, Subaka w Trzebiczy. Getta w Mezirzicy, Mikulowie. Niezwykle ciekawe getto w Trzebiczy z zachowanym układem urbanistycznym.

J. Petrů, *Sedesatiny Ph. Dr. Vlastimila Jiřika. Csc.* (Sześćdziesiąta rocznica urodzin dr. Wlastimila Jiřika), s. 606-608, il. 1. Artykuł okolicznościowy poświęcony wybitnemu historykowi sztuki.

Streszczenia w języku francuskim i niemieckim, s. 608.